

מועד ניסן תשפ"א

בס"ד

בחינה בהלכות חופה וקידושין

ב' ניסן תשפ"א

הנחיות לנבחן:

- יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
- אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותוגש תלויה לוועדת משמעת.
- לתשומת לבכם: דפי הטייטה לא ייבדקו!
- חלק א' - עיון - 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 7 התשובות שמבקש לבדוק.
- חלק ב' - יישום - 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבידור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 3 התשובות שמבקש לבדוק.
- יש לענות בנפרד על כל חלק מחלקי השאלה.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות

יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.

- חופה ללא קידושין
קידושין ה: "אמר רב הונא: חופה קונה מקל וחומר, ומה כסף שאינו מאכיל בתרומה - קונה, חופה שמאכלת בתרומה - אינו דין שתקנה. ורבא אמר שתי תשובות בדבר..."
א. כמו מי נפסקה ההלכה?
ב. לרב הונא האם היא נחשבת כנשואה או רק כמקודשת?
ג. כיצד נפסוק בכלה אלמנה?
ד. כיצד נפסוק בכלה נדה?

2. קידושי ביאה

קידושין יב: "רב מנגיד על מאן דמקדש בביאה."
קשה לדידן דקיי"ל ביאה אירוסין עושה. לכאורה אף בלא דינו של רב יש לאסור, כיון שהיא כשאר ארוסות שאסורה לו כל זמן שלא נכנסה לחופה. באר ב' תירוצים לקושיה זו.

3. פלגינן דיבוריה

לוה שהעיד על המלוה בלשון זו: 'אני קיבלתי הלוואה בריבית ממך', או 'אתה הלווית בריבית לי'. ויש עד אחד עמו, האם המלווה נפסל על סמך עדות זו? נמק!

עמוד 1 מתוך 3

4. קידושין ללא ידיעה מהעדים

קידושין שנעשו בפני עדים פסולים והחתן והכלה לא ידעו על פסלותם. האם ניתן להכשיר את הקידושין מחמת עדים כשרים שראו ושמעו את הקידושין, אך החתן והכלה לא ידעו עליהם? באר ונמק.

5. הכרזה על פסולי עדות

מי שעשה איסור הפוסל אותו מלהעיד, אך בית הדין לא הכריזו עליו כפסול. האם ההכרזה מעכבת את פסלותו? באר הדין במקרים הבאים:
א. בפסול מהתורה בעבירה שאין בה מלקות?
ב. בפסול מדרבנן, כשהוציאוהו מבית הכנסת עקב מעשיו?
ג. כיצד הדין ביחס לעדות משגיח כשרות בדיני איסור והיתר?

6. תשובה המכשרת לעדות

באר באלו תנאים נחזיר לאדם חזקת הכשרות להעיד. במקרים שעבר על איסורים הבאים:
א. גנב.
ב. מלוה בריבית.
ג. משחק בקוביא.
ד. סוחר שביעית.
ה. בעל עסק, או שכיר בעסק שהתגלה כמוכר נבילות וטריפות.

7. 'שריר וקיים'

שטר שלא נכתב בסופו המילים 'שריר וקיים' האם השטר פסול? וכיצד הדין אם נכתב 'הכל אמת'.

8. שטר למי ששמותיהם שווים

שני אנשים ששמותיהם יוסף בן שמעון:
א. האם יכולים להוציא שטר על חברו ומדוע?
ב. האם אדם אחר יכול להוציא שטר על אחד מהם?
ג. אם הם מתגוררים בערים שונות, האם שם העיר יכול לשמש כאמצעי זיהוי?
ד. מה תקנתם?

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות

יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.

9. חתונה רפורמית

חתונה שנערכה ע"י 'רבה' רפורמית והחתן אמר לכלה: "הרי את מקודשת לי בטבעת זו כדת משה וישראל" ונתן לה טבעת. ולאחר מכן הכלה אמרה את אותו הדבר לחתן, ונתנה לו טבעת. האמירה הייתה בפני 3 עדים, 2 גברים ואשה, שיוחדו לעדות. לא נאמרה ברכת האירוסין. אך נאמרו שבע ברכות, חלקן ע"י נשים.
חוזה דעתך בתוקף קידושין הללו.

עמוד 2 מתוך 3

10. תשלום למסדר הקידושין

בסיום טקס החופה, אבי החתן העביר למסדר הקידושין תשלום בעד טרחתו. מסדר הקידושין הסתפק שמא אסור לו לקבל תשלום זה הואיל ומתוקף תפקידו משמש גם כעד לקידושין, וקי"ל שעד שקיבל ממון על עדותו, עדותו פסולה. חווה דעתך בנידון זה.

11. נאמנות אדם לפסול את עצמו

מעשה במסדר קידושין ששאל את העד לתחום עיסוקו, והלה השיב כי יש בבעלתו ארגון חסד המלווה לנזקקים בריבית נמוכה במיוחד. וכשנשאל האם מלווה עפ"י היתר עסקה, השיב הלה שכיון שעוסק בחסד, לא עלה על דעתו לערוך היתר עסקה. האם מסדר הקידושין יכול לקבלו כעד?

12. עדי קורבה

מסדר קידושין שהתבקש ע"י המשפחה לכבד את בעלה של הדודה של הכלה כאחד מעדי הקידושין, האם מותר לו להיענות לבקשתם?

* * *

עמוד 3 מתוך 3